Ч. 79 Пятниця 8 (20) цьвітня 1894. Рік IV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Реклямациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в Адміністрациї „Ґазети Львівскої“ і в ц. к. Старостах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Полїтична часть бесіди пос. Вахнянина.

(Дальше).

Було би передчасно, коли би я вже тепер вдавав ся в мериторичне обговорене звістного нам предложеня привительственного о реформі виборчій. До сего найдесь ще відповіднїйша нагода. Але не можу залишити згадки, що тут на столї президіяльнім Вис. Палати лежать сотки петиций з Галичини, де вказуєсь на потребу скорої і справедливої реформи виборчої. Слова „справедлива реформа виборча“ ужив я нарочно, бо тут в сїй Вис. Палатї мабуть з тої сторони недавно зроблено замітку, що можна би населенє Галичини виимково инакше трактувати, як инші краї коронні, та що можна би на разі не дати тому населеню деяких прав.

На таку замітку не можу на жаль згодити ся. Мої сусїди, польскі посли, мабуть признають, що наше змаганє від десяток лїт до того іде, щоби галицких селян культурно піднести і поучити їх не лиш о обовязках супротив держави, але також о своїх правах в державі. Галицкий селянин, думаю, вповнї сьвідомий тих прав і було би дуже несправедливим і не на часї, коли би хотїли вкорочувати єго права в тім напрямі.

Тож як з правдивою радостию ми повитали проєкт реформи виборчої яко субстрат, так само було нам дуже приємно почути, що правительство коаліцийне хоче виступити перед нас з предложенями, котрі змагають до піднесеня матеріяльного добробиту народів австрийских. Сему заявленю і запевненю можемо лиш признанє заявити.

(Тут наступає економічна часть бесіди пос. Вахнянина, котру ми вже подали окремо. Опісля говорив пос. Вахнянин дальше:)

А тепер зійду бодай на хвилю також на поле полїтичне.

Став ся факт, що на поверхни сеї Вис. Палати появилось нове правительство і нове уґруповане партий. Полїтична ситуация — нехай ужию слів Є. Е. посла мінїстра президента — полїтична ситуация принесла з собою, що передовсїм три великі сторонництва звязали ся задля рівного спідїланя для спільної — а думаю: також хосенної і успішної — роботи законодатної.

Я узнаю то, що стало ся, і хочу вірити, що конечність привела се за собою, що наше законодавче тїло репрезентацийне мусїло поки що так уложити ся. Але при тім, думаю, не треба би анї на хвилю забувати, що попри три великі сторонництва, котрі скоалїзували ся і котрих інтереси бачить ся забезпечені, находять ся в сїй Вис. Палатї також сторонництва, котрі суть управнені берегти і своїх специяльних інтересів.

В тім взглядї хочу я бодай для свого рускогo народу жадати успокоєня; — і надїюсь, не маню ся, коли бажане успокоєнє хочу знайти в заявленю виголошенім тут в палатї дня 15 грудня.

Є. Е. пан мінїстер президент зложив нам тогди запевнене, що коаліцийне правительство радо привитає приступлене до неї цінних голосів, — що гадка коалїцийна лелїє надію: приятелїв приєднувати, — ба навіть ворогів поєднати.

В табор ворогів ми не хочемо переходити. До того не маємо доси нїякої важної підстави. В проґрамі нового правительства ми не могли відкрити нїчого, що мало би нас відвернути від коаліциї. Отже ми хочемо уважатись за таких, котрих голоси повинні би бути цїнними і котрих би можна позискати яко приятелїв під услівєм і в надії, що як нове правительство так і скоалїзовані сторонництва справедливо віднесуть ся до жадань руского народу.

Нас тїшить, що теперішне правительство має посеред себе мужів знаменитих і досьвідних. Тїшить нас, що при сїм правительстві стоять мужі, котрі з власного пагляду і досьвіду добре знають, як то важко приходить ся народови глядїти на те, що хтось без розумної причини не дає єму єго непозбутних прав. Тїшить нас, що коаліцийне правительство підпирає муж, котрий завсїгди по змозї беріг становища рівноправности всїх народів нашої половини держави і ревно та витревало завсїгди вступав ся за полїтичні і національні інтереси т. зв. меншостий. Вкінци тїшить нас, що блаженної памяти презес польского Кола дня 15 грудня мин. року тут в Вис. Палатї зложив заявлене, що він і єго товариші полїтичні стоять при принципі національностий і що в тім взглядї хотять прихильно відноситись до кождого краю і кождого народу. *(Браво!)*

На основі тих преміс ми управнені заключати, що, скоро тілько теперішне правительство і скоалїзовані сторонництва витревають в своїм ретельнім стремлїню до вдоволеня кождого народу, то деякі істнуючі трудности могли би скоренько порішити ся в спосіб дружний.

(Конець буде.)

За караннім чаєм.

(Культурний образок з Росиї).

Нема то як правдивий караванний чай росийский! — кажуть у нас ще нинї, а коли спитати, чому? — то почує ся на то відповідь: Бо єго спроваджують сухим путем і він не тратить так своєї доброти, як той, що єго спроваджують суднами по мори. Так думають у нас ще нинї і вірять, що то правда. А преці так само анґлїйский чай як і росийский походять з одного і того самого краю, з Хіни — хиба що може часть анґлїйского чаю походить ще й з Індиї — а цїла ріжниця в тім, що чай, спроваджуваний до Росиї сухим путем єсть иншого рода, як той, що єго везуть кораблями до Анґлії з хиньских міст портових Кванґ-тон (Кантон) і Шанґ-гай, або з Калькути. Доброта чаю зовсїм не зміняє ся доставою, хиба що він десь в дорозї замокне або зіпсує ся в якийсь инший спосіб, бо треба знати, що чай єсть товаром дуже чутливим па всякі недогідности при перевозї і в переховку.

Доми торговельні, що купують чай в хиньских містах портових, зважають дуже на вибір відповідних для себе сорт і мають там своїх знатоків, котрі вже по смаку означають єго якість та установляють цїну. Такому знатокови платять добре і він стоїть собі як який мінїстер, бо він зарабляє собі й по 50 зр. на день, але треба признати, що розпізнаванє чаю єсть таки не аби якою штукою, а при тім і треба жити дуже здержаливо і неконче весело. Знаток чаю має свої окремі правила, після котрих мусить жити а котрі єму приписують, що й коли має їсти, бо може через не одну страву на кілька недїль, коли може не назавсїгди стратити свою здібність до розпізнавання чаю. Яким способом розпізнає він доброту і якість чаю, то вже єго тайна, до котрої він не припускає нїкого. При продажи чаю в портових містах набирають єго купцї на свої судна один навперідь другого, бо кождий хотїв би бути першим з своїм товаром в Европі. Судно, що прийде найперше з своїм цїнним набором, продає єго найдогіднїйше і найдорожше. Чай росте, як у нас виноград по горбах до сонця, а плянтациї на північ від хіньскої столицї, Пекіпу, недалеко від хіньского муру проти Монґолії і Манджурії, дають зовсїм инший чай, як той, що походить з плянтаций в полудневих теплїйших сторонах, а котрий вивозить ся морем. Чай сей не має так сильного запаху, як той, що іде до Анґлії, єсть менше ароматизований, але за то в нїм більше природного запаху.

Чай став ся в Росиї, можна би сказати народним напитком, хоч час, від коли єго там стали уживати, єсть сорозмірно не великий, бо не більше як двіста лїт; пють єго й найбогатші й найбіднїйші, купцї, селяни і робітники. Тай не диво, коли іноді почує ся, що „чай в Росиї смакує зовсїм инакше, як у пас“. Так оно може й дїйстно єсть а то для того, що в Росиї уміють дуже добре чай робити. Там нема майже дому, особливо в глубокій Росиї, де би не було „самовара“, котрий уважає ся нїби за якусь сьвятощ родинну. Самовари — то специяльність росийска; нїгде в сьвітї не виробляють тілько і так добрих самоварів як в Росиї. Головним місцем фабрикациї правдивих самоварів росийских то місто Тула, а самовари з фабрик Воронцова і Сінявіня розходять ся по цїлім сьвітї; їх виробляють там з грубої мосяжної бляхи, з нїклю і срібла, від найменших на чотири склянки чаю до таких величезних, які можна иноді побачити в росийских готелях хоч би вже в Кієві, а в котрих містить ся по кілька ведер води. Перше, що кождому подорожному, котрий перший раз приїде до Росиї, впадає в очи, то — ті величезні, сьвітячі ся самовари на буфетах по ресторациях, на двірцях зелїзниць, що кипять цїлісенький день. Коли вже нїчого в такій реставрациї пе дістане ся, то певно знайде ся чай, бо самовар в кождій порі готовий. То само можна би сказати і о найлихших заїздах в Росиї.

Чай пють в Росиї від рана до вечера, на сніданє і по обідї замість чорної кави як у нас, на підвечерок і на вечерю. Як в Німеччинї при склянцї пива, у Франциї при фляшцї вина, а у нас при чарцї горівки, так залагоджують

Рада державна.

Про постанови руского клюбу у Відни подають тепер віденьскі ґазети точнїйші вісти, як були ті, які ми подали вчера за Kurjer-ом Lwowsk-им. N. fr. Presse доносить іменно: Рускиӣ клюб постановив онегди по довшій дебатї домагати ся від правительства: основаня руских паралельних кляс при маючій утворити ся в 1895 р. другій ґімназиї в Черніівцях; основаня утраквістичної семинариї учительскої в Сокали, сполученої з чотирокласовою школою вправ з руским язиком викладовим; основаня рускої школи вправ при семинариї учительскій в Самборі; утраквістичного устрою всїх семинариий учительских у всхідній Галичинї; удїлюваня стипендий руским кандидатам на учителїв при школах середних і руским кандидатам на доцентів при львівскім университетї; вiддїленя руских кляс паралельних при ґімназиї в Перемишли, отже утвореня подвійної ґімназиї; іменованя таких інспекторів для шкіл народних у всхідній Галичинї, котрі знали би язик польский і рускиӣ; наконець іменованя руского інспектора для руских шкіл народних на Буковинї і для рускої мови в буковиньских школах середних.

До сего додає N. fr. Presse, що бажаня тї **австрійских Русинів** (N. fr. Presse підчеркує сї слова і подає їх так само як і ми розстріленими буквами) виголосить один бесїдник з руского клюбу при нарадї над буджетом мінїстерства просьвіти. За Kur. Lwowsk-им повтаряємо, що нарада руского клюбу відбувала ся під проводом пос. о. Мандичевского.

Проґраму роботи парляментарної в теперішній сесиї уложено на спільній нарадї президиї клюбів коаліцийних з президиєю Палати послів в той спосіб: По дебатї над буджетом мінїстерства торговлї прийдуть під нараду проєкти законів: о будові льокальних зелїзниць в Чехії та о маґазинах складових в Триєстї, договори торговельні з Іспанією і Румунією; безпосередно же перед етатом мінїстерства скарбу предложеня валютові. — Кождого тиждня полишить ся два днї на засїданя комисий. З причини грецких сьвят великодних дня 28, 29 і 30 цьвітня, а також в часї латиньских Зелених сьвят 12, 13, 14 і 15 мая не буде засїдань Палати послів. При кінци мая наступить відложене засїдань Палати послів, а в червни будуть радити спільні Делеґациї.

В комисиї промисловій заявив мінїстер Вурмбранд, що по закритю сесиї скличе парляментарну комисию промислову. Просив комисию прискорити свої наради над проєктом закона о статистичнім бюрі робітничім і о випродажах. Ухвалено взяти під нараду найперше закон о випродажах, відтак о статистичнім бюрі і відпочинку недїльнім, а вкінци закон о похатній торговли.

В комисиї податковій вели ся наради над особистим податком доходовим. Мінїстер Пленер оправдав свою неприсутність на тім засїданю і заразом заповів великі реформи податкові. Супротив того переведена дискусия була теоретична.

В комисиї для зарази худоби при обговореню петиции одного товариства рільничого що-до обовязкового обезпеченя худоби, принято резолюцию, щоби правительство повідомило рільничі товариства краєві про дотеперішний стан своїх розслїдів що-до обовязкового обезпеченя худоби та зажадало від них чим скорше опинї в тій справі.

Справи краєві

(Курси рільничі при школах народних).

Від 1879 року істнують при шести школах народних в нашім краю, субвенціоновані зі скарбу державного, доповняючі курси рільничі, котрі мають задачу подавати молодїжи, не обовязаній до посїщаня щоденної науки, основнїйших відомостий з наук сїльского господарства. Однакож курси ті не розвинули ся належито і длятого постановила краєва Рада шкільна зреформувати їх в тім напрямі, щоби передовсїм приспособити учителїв, котрим управа тих курсів буде повірена. В тій цїли наміряє краєва Рада шкільна якусь часть клясифікованих і любуючих ся в господарстві учителїв сїльских висилати на один рік за урльопом на дальшу науку теоретичну і практичну до низших шкіл рільничих. Такі стипендисти мають прислухувати ся теоретичній науцї яко госпітанти, користати зі збірок заведеня і помочи учителїв тогож заведеня у власній науцї, а рівночасно брати участь у вправах практичних.

На послїдній сесиї Сойм приняв повисше намірене краєвої Ради шкільної і уповажнив єї до ужитя в сїм роцї 1000 зр. на стипендиї для відповідних кандидатів.

Краєва Рада шкільна наміряє вислати дня 1 вересня с. р. 10 кваліфікованих і любуючих ся в господарстві учителїв на один рік за урльопом до одної з низших шкіл рільничих, стоячих під зарядом Видїлу краєвого. Споміжи шкіл, заложених в краю, видає ся краєвій Радї шкільній школа в Кобірницях (повіта бяльского) до тої цїли найвідповіднїйшою, а то головно з тої причини, що стипендисти будуть могли там найуспішнїйше віддати ся фаховому образованю.

Перегляд політичний.

П. Мінїстер рільництва ґр. Фалькенгайн заповів свій приїзд до Львова підчас виставы рогатої худоби і коний. Депутация виставы запросила також президента Палати послів дра Хлюмецкого до приїзду на виставу краєву.

Ходить чутка, що буковиньский президент краю має вже незадовго подати ся до димісиї, а на єго місце прийде якийсь з молодших мужів державних, належачих до партиї лїберальної.

В туринґскій столици в Кобурзї відбуває ся тепер велике торжество, велике не само по собі, бо лиш весїлє молодого вел. кн. Гескої з княгинею Мелїттою Саско-Кобурґскою, але велике тим, що там з'їхали ся монархи або репрезентанти монархів найбільших і найбільше нинї могучих держав европейских. До Кобурґа приїхав цїсар нїмецкий, приїхала з Фльоренциї 74-лїтна королева анґлїйска, приїхав наконець і росийский наслїдник престола. Молодий і молода суть внуками анґлїйскої королеви а так само єсть внуком єї також і нїмецкий цїсар; царевич знов єсть свояком молодої. В Кобурзї з'їхала ся отже сама родина, але родина, котра репрезентує три держави, котрі стояли доси в певній противности до себе, бодай дві супротив третої: Анґлія і Нїмеччина супротив Ро-

---

ся в глубокій Росиї при склянцї чаю всїлякі орудки і дїла торговельні. Але вже найпривітнїйше виглядає, коли вечером засяде до чаю цїла родина або ще й гостї та поставлять на окремім до того приладженім столичку кипячий самовар. Родина та гостї гуторять при столї, а вода в самоварі шумить і свище тихенько і здає ся, як коли-б в хатї було ще повнїйше, ще гуторливійше. Чай ладить і подає сама ґаздиня, а декуди єсть ще й той звичай, що знатнїйшому гостеви не наливають чаю з чайника, лиш відразу запарюють до склянки: дають до ситця потрібну скількість, розуміє ся, як найлїпшого чаю і наливають над склянкою кипятком з самовара. Чай пють в Росиї майже загально з цукром, рідко лиш додають окрайчик цитрини, а майже нїколи не уживають руму, без котрого у нас хоч би він був навіть дуже лихий, не можуть обійти ся. Правдиві любителї чаю пють єго чистим, без цукру.

Але мабуть нїгде не випивають тілько чаю, що в Москві. Сюди приходить правдивий і на весь сьвіт славний караванний чай в первістнім хіньскім опакованю, а властителї гуртових складів сего чаю суть найлїпшими єго знатоками. Кажуть, що той чай, від котрого запах понесеєсь відразу по цїлій компатї, коли отворити пачку, не виходить нїколи з Москви; гуртівники прячуть єго для себе і своїх приятелїв, хоч не забувають при тім і на власну користь. Коли прийде перший „цибик" з Хіни, то гуртівник спрошує до себе всїх своїх приятелїв і знакомих та гостить їх сьвіжим чаєм. Випарене листє сушить ся відтак знову і висилає ся до Петербурга, на провінцию і за границю за правдивий чай. Звичай коштованя першого чаю єсть так загально принятий у московских купцїв, що загально кажуть, що для ширшої публики дістає ся лиш мала частинка сего найлїпшого чаю.

Суть сорти чаю, котрий платить ся аж 25 рублїв за фунт. Такий чай пють на царскім дворі, в сальонах мінїстрів і других достойників, але й богатий купець не жалує собі єго при данїй нагодї. Середні сорти платять ся по два до чотири рублї за фунт і они розходять ся найбільше; сорта, котрої фунт платить ся по два рублї, єсть навіть зовсїм добра і уживає ся загально. Біднїйші люди вдоволяють ся чаєм, котрий платить ся мало що більше, як по рублеви за фунт і вдоволяють ся тим, що запарюють єго лиш на стілько, щоби вода від него трохи пожовкла. На торговицях по містах стоять величезні самовари і там продають чай через цїлий день. Навіть і купцї по склепах роблять собі чай, особливо же зимовою порою. Оригінально то виглядає, коли дивити ся, як такий купець сидить собі за крамничним столом і попиває чай і при тім кусає по куснику цукру, що держить єго в руцї — то називає ся — пити чай „з прикуской". Коли такому купцеви чогось дуже пильно, то він бере склянку великим пальцем за верх, а прочими за спід, виливає чай на мисочку, що призначена під склянку, бере відтак мисочку зі споду на всї пять пальцїв і підносить єї до рота, а відтак що раз дмухне на чай, то раз потягне з мисочки. Такий спосіб питя чаю виглядає трохи й сьмішно, трохи й дивно, бо до того треба також і немалої зручности, щоби не розілляти чай або не пустити мисочки з рук.

Аж до 1861 р. ішла торговля караванним чаєм лиш на Кіяхту. Правительство росийске держить ся, бачите, тої засади, що єму треба до всего мішати ся і всему перешкаджати, все спиняти і не дозваляти, щоби яке небудь дїло розвивало ся свобідно. До 1728 р. вільно було торгувати чаєм вздовж цїлої хіньско-росийскої границї; коли-ж в тім роцї станула угода межи Росиєю а Хіною, визначив тодїшний хіньский цїсар Йонґ-чінґ із своєї сторони місточко Маймачін, а Росия місточко Кіяхту для торговлї чаєм і єї обмежено лиш на сї дві місцевости. Кіяхта єсть мале місточко в т. зв. Забайкальскім краю (за озером Байкал) і лежить на 450 кільометрів (60 миль) від Чіти, столицї сего краю. Місточко се належить властиво до кріпости Троіцкосавск і длятого називає ся лиш долїшним містом сеї кріпости. Троіцкосавск лежить над рікою Бурою, що єсть притокою ріки Селенґи, впадаючої до озера Байкал. Троіцкосавск разом з Уст-Кіяхтою, віддаленою на 22 клм. на північ, і з Кіяхтою, творить так сказати би округ міский, котрий має около 10.000 жителїв. Ся кріпость єсть осїдком команданта забайкальских козаків, має яких 5000 жителїв і єсть не зле побудована, хоч доми суть деревляні. До 1861 р. була тут комора, котру опісля перенесено до Іркутска. Сама Кіяхта має ледви 80 малих і лихих домів, кілька великих маґазинів і може 100 жителїв. Місточко се лежить між високими горами, на сухій і неврожайній та убогій в дерево рівнинї; від Маймачіну лежить оно лиш на 500 метрів далеко, а по серединї між обома місточками іде росийско-хіньска границя визначена тут глубокою фосою, на котрій єсть міст, що єго зводять на ніч в гору. Від 1727 р. відбували ся тут що року в груднї великі торги, але ще й тепер, коли від 1861 р. дозволено торгувати чаєм знову вздовж цїлої росийскої границї позістала Кіяхта важним місцем торговельним. Хінцї привозять сюди чай а забирають звідси сукна, бавовняні матерії, футра, кожухи і шкіри.

Кіяхта і Маймачін лежать на головнім

сиї. З факту сего годі бодай на разї висновувати якісь наслідки політичні, але все-таки єсть се замітний факт, тим замітнїйший, що в Кобурзї лагодить ся мабуть ще друга несподїванка, котра зможе також легко насунути деякі комбінациї політичні. О тїй несподїванці говорять вже нинї досить голосно. З Петербурга доносять до Köln. Ztg., що тепер вже можна уважати за факт певний, що приїзд царевича до Кобурґа стоїть в звязи з єго заручинами з княж. Аліциєю Гескою. Заручини ті будуть пізнїйше оголошені, а княжна перейде аж по вінчаню на православіє.

Князь Валїї мав на пирі Мідльсекс бесїду, в котрій відповідаючи на тоаст виголошений в єго честь, сказав, що він дуже тому рад, що правительство постановило скріпити фльоту англїйску; то не грозить нїкому, противно, щоби мир удержати, мусить Англїя бути кріпкою.

Француский ґубернатор з Судану доносить, що командант міста Тімбукту, полковник Жофре, побив дня 23 і 25 м. м. ватагу Тварегів, з котрої погибло 120 людий, між ними богато начальників племен.

Новинки.

Львів дня 19 цьвітня.

— **Іменованя.** Радниками Суду кр. у Львові іменовані Фридрих Кльос, Микола Герасимович з Миколаєва для Львова і Каєтан Хилиньский для Перемишля.

— **Відзначеня.** Титул і характер радників суду краєвого з увільненем від такси одержали Генрик Ґарволиньский в Бродах і Людвик Брожиньский в Стрию. Старший учитель в Кобиловолоках, Данило Ковальский, одержав срібний хрест заслуги з короною.

— **Іспит на дяків** назначений в станїславівскій епархії на день 8 мая. Просьби о припущене до сего іспиту треба вносити до 1 мая до консисториї на руки урядів парохияльних, в котрих петенти живуть. До просьб треба прилучити сьвідоцтво хрещеня, моральности, окінченої третої кляси народних шкіл або сьвідоцтво, котре доказувало би, що знане петента відповідає вимогам пляну трикляcової народної школи, вкінци посьвідчене, де учив ся дяківства і з яким успіхом відбув практику на півця церковного. Іспитувати ся буде з катихизму, біблії, церковного сьпіву і устава та з граматики церковно-славяньского язика.

— **З кругів адвокатских.** Др. Дионїзий Яминьский, адвокат в Угнові, переселив ся до Рави Рускої, а др. Кар. Швайцер, адвокат в Товмачи до Бурштина.

— **Велике нещастє** навістило село Карів пов. равского. Дня 15 цьвітня в ночи запалила ся і згоріла горальня К. Мармороша. Огонь тревав аж до самого рана, вітру великого не було, тож нещастє обмежило ся на саму горальню. Около 2. год. по полудни дня 16-го с. м. повстав огонь в селї і при сильнім вітрі згоріло в однїй годинї 30 господарів до тла з своїми будинками економічними і засобами. О помочи не було і мови, бо людий не було в селї; однї були занятї в поли при засівах, а другі пішли на торг до місточка Угнова. Ледво дїти поутїкали з хат в сорочках, а множество зерна і худоби попалило ся. Нужда і сум межи нещастними страшна, додавши до того рік попередний для людности в Карові нещастний з причини слот і бур, а ще її се, що в зимі і на весну згинуло около 250 штук худоби. З погорівших був лиш один господар обезпечений. Около 200 людий остало без даху і хлїба а поля мусять облогами лежати, бо анї раз нема чим засїяти їх. Поміч необходима. Завязавший ся комітет ратунковий зложений з пароха о. Віктора Матюка, начальника громади Титона Мазура і радного Панька Дужого просить посилати ласкаві жертви на руки уряду парохияльного в Карові почта Угнів.

— **Про пожар Нового Санча** доносять звідтам под датою 18 с. м.: Сумний вид представляє нинї наше місто. Цїла частина міста від Дунайця згоріла, разом звиш 300 домів. В ринку остало ся тілько 8 цїлих домів. Сторожам огневим з Кракова і Йорданова, а також войску удало ся погасити огонь аж над раном. Шкода величезна. Звиш 5000 людий без даху і хлїба, спить на румовищах. Краківске товариство ратункове подає поміч раненим і попареним і покищо збирає складки на хлїб. Згоріли доми в ринку за ратушем в низ всї; з другої сторони ринку, йдучи від зелїзницї по правій сторонї, згоріли доми аж по улицю, що веде до фари. Також згоріла цїла противна сторона почти до улицї жидівскої. А з четвертої сторони ринку лише два доми, по касино войскове, котрого дуже добре боронили вояки. Дальше згоріла частина міста по Замок, котрий також вратовано, вкінци доми від улицї при фарі по Дунаєць, де було богато води і погашено огонь. Шкоду обчисляють в приближеню на півтора міліона зр. Огонь перескинув ся о три кільометри від міста на двір дра Ромера і спалив єго. Якесь село віддалене о 5 кільом. мало також від того огню згоріти. Тому чотири роки 18 цьвітня в Новім Санчи згоріло також 175 домів, переважно жидівских, а 3000 людий остало ся без даху.

— **Пропав хлопець.** В Ярославі пропав дня 27 марта с. р. ученик 3. кляси народної школи 9-лїтний Осип Фецович, хлопець добре збудований, округлої твари, білявий, син Івана Фецовича коваля з Ляшок. Він мешкав у своїх дїдів по матери, проживаючих в Ярославі, старенькиx Цибульских. У них вело ся добре Осипови, доки бабка Цибульска не потребувала виїздити з дому. Коли же та послїдними часами мусїла забавити довший час в Кракові, а старенький Цибульский не міг дати Осипови належитого догляду, хлопець так затужив за бабкою, що постановив за нею поїхати до Кракова. Отже повернувши по латиньских сьвятах з Ляшок, не вступав уже в Ярославі до дїда, а тілько просто пішов на стацию зелїзничу, звірив ся з своїм заміром перед стрїченим товаришем, за передані з дому на менкане гроші купив білет, всїв на зелїзницю, і від тогдї загинули за ним слухи. Всякі глядання особисті, письменні, телеграфічні і через органи безпечности були доси безуспішні. Безрадні родичі в своїй розпуцї просять людий, щоби дали їм знати, коли може завважають де їх сина.

— **Пригоди в млинї.** В Ярославі в паровім млинї Ґольдфінґера 27-лїтний робітник Мих. Пікула хотів порушити ґрис, котрий загамував ся в коморі, що веде з 3-го поверха на діл на валцї, отже нахилив ся над коморою, тимчасом ґрис посипав ся на него так скоро, що кипув его в комору і засипав на смерть. — В млинї Бітнера в Пивничній в пов. новосанчівскім склала ся нечувана пригода. Пук верхнїй камінь млиньский з такою силою, що на пів мулї залунало, мов гук армати, а кусні каменя забили в млинї сина властителя млина і лїсного Івана Длуґоша, а жінку Тимка Дуляка так покалїчили, що нема надії її вилїчити. Млин також ушкоджений.

— **Огнї.** В Дроговижи дня 8 с. м. згоріло 8 загород селяньских, вартости 2776 зр. Огонь був, здає ся, підложений Яцем Вільком, котрого увязнено. — В Сїняві дня 9 с. м. згоріли три загороди, вартости 5000 зр. При тім огни Іван Єлень сильно попарив ся. — В Колтові кілька будинків господарских гр. В. Бавоdo вского, вартости 2500 зр. — В Сосници дня 4 с. м. три загороди, вартости 2000 зр. Огонь повстав з неосторожности. Іван Пакончений, 6-лїтний пасерб Iлька Мильки бавив ся в стайни Івана Слюсаря сїрничками і запалив солому. — В Доржові згоріло 18 домів разом зі стодолами, один будинок громадский, знаряди господарскі, корова і т. п., все вартости 7370 зр., з чого 3949 зр. були обезпечені. Огонь повстав мабуть з неосторожности при висипуваню попелу.— В Буянові згоріло 11 будинків, вартости 4.835 зр. дня 31 м. м. — В Зарайску в самбірскім повітї дня 30 м. м. згоріло 11 будинків, 8 стоділ, 7 стаень, 4 шпихлїрі, збіже, паша і знаряди девятьох господарів. Також згинуло пятеро рогатої худоби і 8 безрог. Шкода 7539 зр. була обезпечена на 4805 зр. В огни згоріло 2 дїтий Івана Концевича. Мати їх так попарила ся, що мусїли єї відвезти до шпиталю.

— **Фоноґраф секретарем.** Льорд Сельсбері, б. премієр анґлїйский, уживає фоноґрафа за секретаря. Щоби не забути якоїсь орудки, котру має поручити секретареви — коли єго нема, повтаряє Сельсбері своє бажане перед оним з двох фоноґрафів. Відтак приходить секретар, бере фоноґрафи, розкручує їх і чує, чого бажав Сельсбері.

— **Скарб індийский.** Власти анґлїйскі в Індиях шукають тепер величезного скарбу, закопаного в земли. Тому кілька місяців у Вендсвурт в Анґлїї помер один вояк, котрий перед смертию признав ся, що в р. 1885 служив у войску, котре стерегло палати короля Бірми, Тебави. Разом з одним товаришем закрав ся в ночи до палати і вкрав корону і відзнаки королївскі. Корона була тяжка, з щирого золота і висаджена прекрасними і дуже дорогими камінцями. Тепер віднайдено того товариша. Зве ся Вілїям Уайт і жиє в Сутгамитон. Спершу не хотів признати ся, що був спільником при тїй крадежи, та коли єму сказали, що не буде караний, потвердив зізнаня товариша. Єго вислали до Бірми. Надкомісар Бірми виправив Уайта до Індиї. Льорд Кемберлї обіцяв єму, що правительство индийске заплатить єму 100.000 рупий і ще якийсь причипок, коли віднайде дорогоцїнну корону. Також заплатили єму дорогу геть і назад.

Шляху сибірскім, або на так званій пікетній дорозї, котра веде монґольскими степами аж до Пекінґу. По тїй то дорозї в певних віддаленях, недалеко якої кернички або потока стоять самотні хати, де міняють ся конї або верблюди; суть то станицї, в котрих стоять для публичної безпечности пікети, зложені з кількох узброєних монґольских їздців. Обовязком пікети єсть їздити від часу до часу по шляху і „чистити“ єго від розбишаків. По пікетній дорозї іде також росийска почта з Пекіну, котру везе що місяця до Кіяхти посольский курер. Після договору з Хіною єсть перевіз почти від росийского посольства свобідний і вільний від оплати, але мимо того лишає курер на каждій станици, де міняють ся конї, один або два срібні рублї на столї за зміну коний. По тїй дорозї ідуть також всї каравани з чаєм до Маймачіну, де монґольскі або хіньскі купцї мають свої великі склади. Чай зачинає ся „підвозити“ зараз по першій збірці. Каравани перебувають в дорозї пять до шість недїль або й більше. Віддалене Кіяхти від хіньского муру виносить аж 1300 верст або 200 миль. На сїй дорозї лежить місто Уґра з росийским консулятом, а кінцевими станицями суть міста Квеі-гва-чінґ-тінґ (або давнїйше Куку-хото) і Калґан.

Давнїйше довозили чай виключно лиш хіньскі купцї з Калґану і Куку-хото через Уґру до Маймачіну; нинї мають у всїх тих трох містах знатнїйші купцї росийскі свої склади чаю і крами. Там купують они також чай від поменших купців хіньских та монґольских.

(Конець буде.)

ТЕЛЄҐРАМИ.

Відень 19 цьвітня. Є. Вел. Цїсар приниmав вчера на чвертьгодинній авдієнциї дотепершного нїмецкого амбасадора кн. Райс, котрий уступаючи з своєї посади прийшов попрощати ся.

Будапешт 19 цьвітня. Палата послів ухвалила в третім читаню закон о цивільних супружествах. — Вчера упав тут сильний дощ; з инших сторін Угорщини доносять також о дощах сприяючих дуже дотепершному станови засївів.

Кобурґ 19 цьвітня. Вчера вечером приїхав тут нїмецкий цїсар. Серед вистрілів з пушок і звуку дзвонів повитали єго на двірци князь Кобурґский, кн. Уельский, росийский наслїдник престола і другі великі князї та достойники.

Берлин 19 цьвітня. Комісия для податку від тютюну відкинула 17 голосами против 11 рішаючий арт. 4, після котрого фабрикований тютюн мав бути оподаткований. Предложене правительства уважають за перепавше. — Цїсар нїмецкий написав до кн. Райса письмо, в котрім дякує єму за єго 45-лїтну службу амбасадора і за єго щирі та успішні 15-лїтні заходи около довершення і скріпленя союза з Австро-Угорщиною.

За редакцию відповідає Адам Креховецкий.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.